

Erilaiset arvonlisäverokannat tulee säilyttää

Kuluttajaliitto pitää arvonlisäveron nykyistä kolmen verokannan järjestelmää perusteltuna ja parempana kuin kaavailtua muutosta yhden-mukaiseen arvonlisäverokantaan.

Siirtyminen yhteen arvonlisäverokantaan merkitsisi suuria muutoksia tulonjakoon ja vaatisi suuria muutoksia tulonsiirtoihin toteaa **puheenjohtaja Leena Simonen**. Muutoksissa olisi voittajia ja häviäjiä. Pahimmassa tapauksessa monille pienituloisille aiheutuisi entistä hankalampia toimeentulovaikeuksia. Erityisesti elintarvikkeiden arvonlisäveron nostaminen 14 prosentista 22 prosenttiin johtaisi suuriin korotuksiin myös hinnoissa. Simosen mukaan tämä olisi ristiriidassa niiden toimien kanssa, joilla elintarvikkeiden hintojen nopeaa nousua pyritään hillitsemään. Jos elintarvikkeiden, ruokailupalvelujen, lääkkeiden, henkilökuljetusten ja muiden alennettua arvonlisäveroa korotetaan, onko varmuus siitä, että tulonsiirtoja korotetaan riittävästi? Lääkkeiden ja tupakan erilaiselle arvonlisäverolle on hyvät perusteet. Palveluiden matalammalla arvonlisäverolla vähennetään harmaata taloutta. Kun tavaroiden ja palveluiden nykyisin erilaisista verokannoista on päätetty, on tietoisesti suosittu terveyttä, palveluja, työllisyyttä, ympäristöä ja kulttuuria.

Arvonlisäveron erisuuruisten verokantojen yhtenäistämistä koskevissa pohdinnoissaan valtiovarainministeriö ja sitäkin enemmän Valtion taloudellinen tutkimuskeskus lähtevät taloustieteen teorian korostamisesta hyvän veropolitiikan lähteenä. Elämä ja käytäntö ovat kuitenkin liian monimuotoisia, jotta kaikki hyvä saavutettaisiin yhdellä välineellä. Arvot ovat erilaisia ja taloustieteessä tunnetaan myös käsite preferenssit, paremmuus ja ensisijaisuus verrattuna vähemmän toivottavaan. Tärkeitä ovat työ, terveys ja toimeentulo. Teoriasta poikkeamisesta seuraavat ”vääristynyt toiminta” ja ”hyvinvointitappio” jäävät hämärinä käsitteinä niiden rinnalla toissijaisiksi. ”Oikeudenmukaisuutta” on hyvä miettiä, mutta parlamentaarisessa demokratiassa verotusta koskevat päätökset tehdään kansan valitsemissa eduskunnassa ja ovat asiakohdittain luettavissa laeista.